

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning og refusjon ved forsinkelse. Skade på flyhjul.

Dato

15.08.2017

Saksnummer

2016-01321

Tjenesteytere

Norwegian

Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle reise fra Stavanger (SVG) til Las Palmas (LPA) med Norwegians flyvning DY1836 12. november 2016 kl. 12.35. Flyet punkterte under take-off og sirklet i luften i cirka fire timer for å bruke opp drivstoff. Det ble deretter foretatt en sikkerhetslanding på Stavanger lufthavn. Nytt fly ble sendt fra Oslo, og ny flyvning tok av cirka kl. 16.55.

Klager anfører at punktering ikke er en ekstraordinær omstendighet. Da punkteringen skjedde før flyet i det hele tatt hadde tatt av, hadde Norwegian alle muligheter til å avbryte avgangen.

Da klager ankom Las Palmas rundt midnatt gikk det ingen buss til Puerto Rico. Klager måtte ta drosje, og krever sine transportutgifter på 63 euro refundert. Klager krever i tillegg standarderstatning på 600 euro pr. person, totalt 1 200 euro.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Norwegians flyvning DY1836 fra Stavanger til Las Palmas 12. november 2016 returnerte til Stavanger etter take-off grunnet skade på nesehjulet.

Det ble bestemt at flyet skulle returnere til Stavanger på grunn av vibrasjoner i nesehjulet. Dette kan oppstå av forskjellige årsaker, men da vibrasjonen ikke ga seg ble det bestemt at problemet måtte undersøkes. Skaden oppstod mest sannsynlig under take-off. Det ble servert drikke ombord.

Flyet måtte sirkulere for å brenne drivstoff før det kunne lande i Stavanger, da flyet må være innenfor en maksimal vektbegrensning ved landing. Dette var et såkalt «sikkerhetslanding», og er standard prosedyre slike tilfeller. Etter landing ble flyet undersøkt av en tekniker. Teknisk avdeling konkluderte med at det forelå en fabrikasjonsfeil ved flyet, og Norwegian viser til fremlagt rapport fra teknisk avdeling.

Trykket på nesehjulet sjekkes hver 72. time av en tekniker. I tillegg sjekker pilotene dekke under en inspeksjon før hver flyvning. Det ble ikke oppdaget slitasje eller feil ved dekket før avgang. Feilen må derfor ligge i dekket fra produsenten, slik at en fabrikasjonsfeil var årsaken til punkteringen.

Det ble sendt et nytt fly – LN-NGR – til Stavanger. Flyvningen landet i Las Palmas syv timer forsinket. Dette må anses som et rimelig tiltak.

Det følger av EU-forordning 261/2004 artikkel 5 (3) at flyselskapene ikke er pålagt å betale erstatning i samsvar med artikkel 7 dersom det kan godtgjøres at innstillingen skyldtes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Norwegian anfører at uregelmessigheten er utenfor selskapets kontroll, og viser til EU-domstolens avgjørelser i C-549/07 (Wallentin-Hemann) og C-257/14 (Van der Lans), hvor det fremgår at skjulte fabrikasjonsfeil kan utgjøre en ekstraordinær omstendighet.

Norwegian avviser på ovennevnte bakgrunn klagers krav om standarderstatning og refusjon av transportutgifter.

Nemnda bemerker

Norwegians flyvning DY1836 fra Stavanger til Las Palmas 12. november 2016 måtte foreta en sikkerhetslanding i Stavanger etter take-off som følge av en skade på ett av flyets hjul. Nemnda legger til grunn at klager ankom Las Palmas syv timer forsinket.

Forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet mer enn tre timer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning. Dette gjelder imidlertid ikke dersom flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises til EU-forordning 261/2004 artikkel 6 jf. artikkel 7 jf. artikkel 5 nummer 3 og EU-domstolens avgjørelser i Sturgeon m.fl. mot Condor (C-402/07) og Nelson m.fl. mot Lufthansa (C-581/10 og C-629/10).

Når det gjelder teknisk svikt, har EU-domstolen tolket unntaket for «ekstraordinære omstendigheter» snevert. De færreste former for teknisk svikt fritar selskapet for ansvar. Det følger imidlertid av EU-domstolens avgjørelser i Corina van der Lans mot KLM (C-257/14) og i Wallentin-Hermann mot Alitalia (C-549/07) at fabrikasjonsfeil er blant de forhold som kan utgjøre en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand. Det forutsettes at feilen avdekkes av produsenten eller annen kompetent myndighet. Det vises også til Fortolkningsveiledningen til forordningen punkt 5.2.

Det ble foretatt en sikkerhetssjekk av flymaskinen etter at flyet landet i Stavanger, hvor teknisk avdeling konkluderte med at punkteringen var forårsaket av en fabrikasjonsfeil ved dekket. Det ble ikke oppdaget noen feil eller slitasje på hjulet før avgang. Hjulene

undersøkes etter det opplyste hver 72. time av en tekniker, og piloten foretar en visuell inspeksjon av hjulene før hver flyvning. Norwegian har fremlagt en rapport fra teknisk avdeling, der det fremgår at tekniker vurderer at punkteringen skyldtes "poor re-threading from producer".

Nemnda mener at en erklæring fra flyselskapets egen tekniske avdeling ikke er tilstrekkelig i denne sammenheng. Nemnda kan ikke se at det er godtgjort at forsinkelsen skyldtes ekstraordinære omstendigheter.

Nemnda mener derfor at klager har krav på standarderstatning i henhold til forordningen.

Klager kom forsinket frem til Las Palmas, og fikk derfor ikke benyttet kollektivtilbudet til Puerto Rico. Norwegian er i henhold til luftfartsloven § 10-20 og Montrealkonvensjonen artikkel 19 ansvarlig for tap som følge av forsinkelse, med mindre selskapet godtgjør at det har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller dette ikke har vært mulig for dem. Klager har etter nemndas syn derfor krav på drosjeutgifter.

Etter EU-forordningens artikkel 12 skal standarderstatning etter forordningen trekkes fra erstatning på annet grunnlag. Passasjerer har således alltid krav på å få utbetalt standarderstatningen dersom vilkårene er til stede for dette. Overstiger standarderstatningen etter EU-forordningen annen erstatning, utbetales kun standarderstatningen. Det er tilfellet i denne saken.

Vedtak

Transportklagenemnda - fly anbefaler at Norwegian utbetaler standarderstatning til klager og hans reisefølge med 400 euro pr. person.

Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder)

Kirsti Pamphlett (Forbruker Europa)

Thomas Iversen (Forbrukerrådet)

Gøran Jenssen (Widerøe)

Anne-Kathrine Sand (SAS)